Global Tedarik Ağlarında Ara Girdi Kaynaklarının Yoğunlaşması ve İmalat Performansı Üzerine Ampirik Bir Değerlendirme

An Empirical Assessment on Intermediate Input Sourcing Concentration and Manufacturing Performance in Global Supply Networks

Dr. Öğr. Üyesi Oğuz Emre Balkar[1]

Özet

Amaç: Üretimde kullanılan ara malların az sayıda tedarikçi ülkeden karşılanması, küresel tedarik zincirlerinde kaynak çeşitliliğini azaltan yapısal bir bağımlılık oluşturmaktadır. Ancak tedarikçi yoğunlaşmasının imalat performansına yansıması, ülkelerin ticari bütünleşme, yabancı sermaye, gelir ve enerji yapılarından bağımsız olmamaktadır. Bu çalışmada, ara mal ithalatını daha yoğun tedarikçi yapılarıyla gerçekleştiren ekonomilerin daha düşük imalat büyümesine sahip olup olmadığının ve tedarik zinciriyle ilişkili ekonomik değişkenler arasındaki ilişkilerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmada, 2001–2024 dönemini baz alacak şekilde 162 ülkeye ait veriler kullanılmıştır. Tedarikçi yoğunlaşması, ara mal ithalatında tedarikçi ülke paylarının karelerinin toplamına dayanan Herfindahl-Hirschman Endeksi ile ölçülmüştür. İmalat katma değeri büyümesi bağımlı değişken olarak belirlenmiş, doğrudan yabancı yatırım, enerji ithalat bağımlılığı, kişi başına reel gelir ve ticari açıklık kontrol değişkenleri olarak modele dâhil edilmiştir. Analiz sürecinin ilk aşamasında, betimsel istatistikler, korelasyon katsayıları ve varyans şişirme faktörü ölçütleri değerlendirilmiştir. Model seçimi, havuzlanabilirlik F ve Mundlak (1978), varsayımlar ise Greene (2000), Wooldridge (2002), Pesaran (2004) CD ve Pesaran ve Yamagata (2008) testleriyle incelenmiştir. Serilerin durağanlığı CIPS (Pesaran, 2007) testiyle araştırılmıştır. Ardından, Driscoll-Kraay (1998) standart hatalı iki yönlü sabit etkiler ile CCE-MG (Pesaran, 2006) tahmincileri kullanılmıştır. Nedensellik ilişkileri Dumitrescu ve Hurlin (2012) testi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Ülkelere özgü eğimler ile ortak küresel faktörleri dikkate alan CCE-MG sonuçlarına göre ara mal tedarikçi yoğunlaşması ile imalat katma değeri büyümesi arasında anlamlı ve negatif bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Daha çeşitli tedarikçi portföylerine sahip ekonomilerin daha yüksek imalat performansı gösterdiği anlaşılmıştır. Ticari açıklık ve kişi başına reel gelirin imalat büyümesiyle pozitif ilişkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Nedensellik bulguları, imalat katma değeri büyümesi ile kişi başına reel gelir büyümesinden, enerji ithalat bağımlılığındaki değişime doğru tek yönlü nedenselliklerin olduğunu göstermiştir. Bu sonuç, enerji ithalat yapısındaki değişimlerin üretim ve gelir dinamiklerini izlediğini ortaya koymuştur.

Sonuç: Elde edilen bulgulara göre imalat performansının, tedarikçi çeşitliliği, ekonomik gelişmişlik, ticari bütünleşme ve enerji ithalat yapısı arasındaki etkileşim çerçevesinde şekillendiği anlaşılmaktadır. Tedarik zinciri literatüründe güncel olan bu konuya dair sınırlı yazın bilgisinin yer alması ve diğer çalışmalardan farklı yaklaşımların kullanılması sebebiyle, mevcut araştırmayla önemli bir boşluğun kapanmasına katkı sağlanmaktadır. Bu çerçevede, ara girdi ithalatı için ülke ve ürün bazlı yoğunlaşma eşiklerinin belirlenmesi önem arz etmektedir. Yoğunlaşmanın yüksek olduğu girdiler için alternatif tedarikçi ülkelerin belirlenmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Ayrıca, imalat büyümesi ile enerji ithalatı yapısının birlikte izlenmesinin ve tedarikçi portföyünün çeşitlendirilmesinin ülkelere avantaj sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Global Tedarik Ağları, Tedarikçi Yoğunlaşması, Ara Girdi İthalatı, İmalat Performansı, Panel Veri Analizi

JEL Kodları: F14, L60, M11, C23, Q43

[1] Dr. Öğr. Üyesi Oğuz Emre Balkar, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, Lojistik Programı, oguz.balkar@erzincan.edu.tr

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

23. Uluslararası Ekonometri, Yöneylem Araştırması ve İstatistik Sempozyumu

EYİ 2026 - ISEOS 2026

23rd International Symposium on Econometrics, Operations Research and Statistics

EKONOMETRİ: 100 Yıllık BİLİMSEL YOLCULUK (1926-2026)

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI
BOOK OF ABSTRACTS

1926 — 2026

GELECEĞİ YÖNETMEK: YAPAY ZEKÂ, SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM

17 - 19 Eylül 2026

Prof. Ümit Doğay Arınç Kültür Merkezi

eyi2026-iibf.mcbu.edu.tr
eyi2026-iibf.mcbu.edu.tr/en

EYİ 2026
23. ULUSLARARASI EKONOMETRİ, YÖNEYLEM ARAŞTIRMASI VE İSTATİSTİK SEMPOZYUMU

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

EDİTÖR
PROF. DR. SİBEL SELİM

17–19 EYLÜL 2026
MANİSA / TÜRKİYE

ISEOS 2026

23RD INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMETRICS, OPERATIONS RESEARCH AND STATISTICS

BOOK OF ABSTRACTS

EDITOR

PROF. DR. SİBEL SELİM

17–19 SEPTEMBER 2026

MANİSA / TÜRKİYE

23. ULUSLARARASI EKONOMETRİ, YÖNEYLEM ARAŞTIRMASI VE İSTATİSTİK SEMPOZYUMU

23RD INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON ECONOMETRICS, OPERATIONS RESEARCH AND STATISTICS

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

BOOK OF ABSTRACTS

YAYIN BİLGİLERİ / PUBLICATION DETAILS

E-ISBN: 978-625-91068-0-9

Yayın Tarihi / Publication Date:

3 Ekim 2026 / 3 October 2026

Yayın Türü / Publication Type:

Elektronik Yayın (e-Kitap) / Electronic Publication (e-Book)

TELİF VE SORUMLULUK BİLDİRİMİ

Bu eserin yayın hakları saklıdır. Eserin tamamı veya herhangi bir bölümü, yayıncının yazılı izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi veya herhangi bir başka yöntemle çoğaltılamaz, yayımlanamaz veya dağıtılamaz. Bilimsel ve akademik amaçlarla yapılacak alıntılarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Bu kitapta yer alan bildirilerin bilimsel içeriklerinden, görüşlerinden, kullanılan verilerden, etik ve hukuki sorumluluklarından ilgili yazarlar sorumludur. Editör ve sempozyum düzenleme kurulu, bildirilerde ifade edilen görüşlerden sorumlu tutulamaz.

Bu eser yalnızca elektronik ortamda yayımlanmıştır. Basılı baskısı bulunmamaktadır.

COPYRIGHT AND RESPONSIBILITY STATEMENT

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, published or distributed by electronic, mechanical, photocopying or any other means without the prior written permission of the publisher. Proper acknowledgement of the source is required for quotations made for scientific and academic purposes.

The authors are solely responsible for the scientific content of the abstracts included in this book, the views expressed therein, the data used, and all related ethical and legal responsibilities. The editor and the symposium organising committee cannot be held responsible for the views expressed in the abstracts.

This publication is available exclusively in electronic format. No printed edition has been published.

Manisa Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ekonometri Bölümü
Manisa Celal Bayar University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Econometrics

17–19 Eylül 2026 / 17–19 September 2026

Manisa / TÜRKİYE

DÜZENLEME KURULU / ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Rana KİBAR - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Rektör, Sempozyum Onursal Başkanı
Prof. Dr. Coşkun ÇILBANT - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Sibel SELİM - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü, Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı
Doç. Dr. Kadir KARAGÖZ - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Rana ŞEN DOĞAN - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Murat DOĞAN - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Aynur İNCEKIRIK - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SANDAL - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Burcu KOCARIK GACAR - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Arş. Gör. Dr. Gökhan ÖZKUBAT - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Arş. Gör. Dr. Tuğçe DABANLI KURT - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü

DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Ali Kemal ŞEHİRLİOĞLU - Dokuz Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Atilla GÖKÇE - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Erkan OKTAY - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Fatma ZEREN - İnönü Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Hakan DEMİRGİL - Süleyman Demirel Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Hakan TÜRKAY - Sivas Cumhuriyet Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Hilal YILDIZ - Sakarya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Kutluk Kağan SÜMER - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Mahmut KARA - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Mahmut ZORTUK - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Mehmet Kenan TERZİOĞLU - Trakya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Metehan YILGÖR - Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Nihat IŞIK - Kırıkkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Nuran BAYRAM ARLI - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Pınar KAYA SAMUT - Akdeniz Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Sait Erdal DİNÇER - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Seda ŞENGÜL - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Sibel SELİM - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Sinem Güler KANGALLI UYAR - Pamukkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Prof. Dr. Zehra ABDİOĞLU - Karadeniz Teknik Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Doç. Dr. Anıl ERALP - Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Doç. Dr. Esin Cumhur YALÇIN - Kırklareli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Doç. Dr. İkram Yusuf YARBAŞI - Erzurum Teknik Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Doç. Dr. Merve ERTOK ONURLU - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Doç. Dr. Tuğba AKIN - Aydın Adnan Menderes Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı
Doç. Dr. Zerife YILDIRIM - Harran Üniversitesi / Ekonometri Bölümü Başkanı

BİLİM KURULU / SCIENTIFIC BOARD

Prof. Dr. Abdulkerim Karaaslan - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Ahmet Mete Çilingirtürk - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Ahmet Şengönül - Sivas Cumhuriyet Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Ali Karun Nemlioğlu - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Ali Kemal Şehirlioğlu - Dokuz Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Alpaslan Akçoraoğlu - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Arzu Eren Şenaras - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Atalay Çağlar - Pamukkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Atilla Gökçe - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Ayşe Oğuzlar - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Bahadır Yüzbaşı - İnönü Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Burak Güriş - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Burcu Kıran Baygın - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Cavit Yeşilyurt - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Dilek Altaş Karaca - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Ebru Çağlayan Akay - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Ebru Özgür Güler - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Emre İpekçi Çetin - Akdeniz Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Ercan Sarıdoğan - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Erkan Arı - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Erkan Işığıçok - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Erkan Oktay - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Ersin Kıral - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Eylem Acar - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Fatma Zeren - İnönü Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Ferda Yerdelen Tatoğlu - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Fevzi Erdoğan - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Funda Yurdakul - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Furkan Emirmahmutoğlu - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Gökçe Candan - Sakarya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Gülsen Kıral - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Hakan Demirgil - Süleyman Demirel Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Hakan Eygü - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Hakan Türkay - Sivas Cumhuriyet Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Halit Eray Çelik - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Handan Yolsal - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Harun Sulak - Süleyman Demirel Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Hilal Yıldız - Sakarya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Hüseyin Güler - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Hüseyin Özer - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. İpek Deveci Kocakoç - Dokuz Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. İstem Köymen - Dokuz Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. İ. Esen Yıldırım - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Kadir Yasin Eryiğit - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Kenan Lopcu - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Kenan Oğuzhan Oruç - Süleyman Demirel Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Kutluk Kağan Sümer - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Mahmut Kara - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Mahmut Zortuk - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü

Prof. Dr. Mehmet Çınar - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Mehmet Güngör - İnönü Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Mehmet Hakan Satman - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Mehmet Kenan Terzioğlu - Trakya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Mehmet Mert - Akdeniz Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Mehmet Özmen - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Mehmet Suphi Özçomak - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Mehmet Zanbak - Akdeniz Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Melda Akın - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Metehan Yılgör - Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Murat Atan - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Murat Karaöz - Süleyman Demirel Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Murat Tanık - Dokuz Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Mustafa Sevüktekin - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Mustafa Tekin - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Necati Alp Erilli - Sivas Cumhuriyet Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Necla Tektaş - Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Nesrin Güler - Sakarya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Nihat Işık - Kırıkkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Nilgün Çil - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Noyan Aydın - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Nuran Bayram Arlı - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Nükhet Doğan - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Ömer Alkan - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Ömer Yılmaz - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Özer Arabacı - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Özlem Taşseven - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Özlem Yorulmaz - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Pınar Kaya Samut - Akdeniz Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Rabia Ece Omay - Dokuz Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Rahmi Yamak - Karadeniz Teknik Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Sait Erdal Dinçer - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Seda Şengül - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Seher Nur Sülkü - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Selay Giray Yakut - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Selim Tüzüntürk - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Selin Devrim Özdemir Yazgan - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Sema Behdioğlu - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Sema Ulutürk Akman - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Serdar Kurt - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Sevda Gürsakal - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Sibel Atan - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Sibel Selim - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Sinem Güler Kangallı Uyar - Pamukkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Süleyman Değirmen - Sivas Cumhuriyet Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Şenay Üçdoğruk Birecikli - Dokuz Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Şenol Altan - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Tuba Yakıcı Ayan - Karadeniz Teknik Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Tuncay Can - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Vesile Sinem Arıkan Kargı - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Yeliz Yalçın - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Yunus Bulut - İnönü Üniversitesi / Ekonometri Bölümü

Prof. Dr. Zehra Abdioğlu - Karadeniz Teknik Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Zehra Berna Aydın - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Prof. Dr. Ziya Gökalp Göktolga - Sivas Cumhuriyet Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Anıl Eralp - Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Avni Önder Hanedar - Sakarya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Aycan Hepsağ - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Ayça Özekin - Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Aygül Anavatan - Pamukkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Ayşegül İşcanoğlu Çekiç - Trakya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Ceren Yaman Yılmaz - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Çiğdem Demir Toker - Akdeniz Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Çiler Sigeze Güney - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Dilek Murat - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Efe Can Kılınç - Kırıkkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Elvan Hayat - Aydın Adnan Menderes Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Emrah Gülay - Dokuz Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Engin Karakış - Sivas Cumhuriyet Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Erkan Ağaslan - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Esin Cumhur Yalçın - Kırklareli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Esra Canpolat Gökçe - İnönü Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Fatih Demir - Süleyman Demirel Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Ferda Esin Gülel - Pamukkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Gökçen Altun - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Gökhan Konat - Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Hakan Bektaş - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Halil İbrahim Keskin - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Hamdi Emeç - Dokuz Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Hasan Arda Burhan - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Hasan Söyler - İnönü Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Hasan Türe - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Hatice Akdağ - Aydın Adnan Menderes Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Havva Gültekin - Trakya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. İkram Yusuf Yarbaşı - Erzurum Teknik Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Kadir Karagöz - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Kübra Akyol Özcan - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Kübra Bağcı Genel - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Kübranur Çebi Karaaslan - Erzurum Teknik Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Levent Kaya - Harran Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Leyla Aylin Aktükün - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Mehmet Aydın - Sakarya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Merve Ertok Onurlu - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Mesut Savrul - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Muhammed Hanifi Van - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Muhammet Sait Talha Arslan - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Murat Doğan - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Mücahit Aydın - Sakarya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Nazan Şak - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. N. Tuba Yılmaz - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Özlem Ergüt Caner - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Özlem Kızılgöl - Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Özlem Kiren Gürler - Dokuz Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Rana Şen Doğan - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü

Doç. Dr. Salih Çam - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Sanem Şehribanoğlu - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Savaş Gayaker - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Semin Topaloğlu Paksoy - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Sera Şanlı - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Serkan Aras - Dokuz Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Sibel Örk Özel - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Sinem Koçak - Karadeniz Teknik Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Şahika Gökmen - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Şakir İşleyen - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Şebnem Zorlutuna - Sivas Cumhuriyet Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Tuğba Akın - Aydın Adnan Menderes Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Tülay Demiralay - Trakya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Yağmur Kaya - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Yasemin Koldere Akın - Trakya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Yıldırım Demir - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Zerife Yıldırım - Harran Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Demiralp - Harran Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Koncak - Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Anıl Lögün - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Aslı Özmen - Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Asuman Yılmaz - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Ayça Büyükyılmaz Ercan - Akdeniz Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Aynur İncekırık - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Ediz - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül Yıldız - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Burak Uyar - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Burcu Kocarık Gacar - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Canan Güneş - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Cansu Bahçeci - Aydın Adnan Menderes Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Ceren Camkıran - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Cüneyt Toyganözü - Süleyman Demirel Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Çağın Karul - Pamukkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Koşar Taş - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Çisem Bektur - Sakarya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Derya Topdağ - Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Efe Sarıbay - Dokuz Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Esma Birişçi - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Fadime Aksoy - Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Fela Özbey - Çukurova Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Fulden Kömüryakan Kaygısız - Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Fulya Gezer - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan Erkal - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Gökhan Yılmaz - Süleyman Demirel Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Gülen Arıkan Kokkaya - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Hakan Öndes - Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Hüseyin Tekmanlı - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Hoşeng Bülbül - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin İçen - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Örs - Karadeniz Teknik Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Ünal - Karadeniz Teknik Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi İsa Gürkan Meral - Kırıkkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi İsmail Koçak - Kırıkkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Kevser Tüter Şahinoğlu - Kırklareli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Kübra Coşar - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Leyla İşbilen - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ozan Özdemir - Dokuz Eylül Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Öksüzkaya - Kırıkkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Sandal - Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Serhan Sekreter - Akdeniz Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Mesut Çakır - Aydın Adnan Menderes Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Mine Aydemir Dev - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Şamil Şık - Erzurum Teknik Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Nazmi Yükselen Yağanoğlu - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Neslihan Çilesiz - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Neşe Aral - Bursa Uludağ Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Nimet Melis Esenyel İçen - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Öncü Yanmaz Arpaci - Pamukkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Özge Gündoğdu - Süleyman Demirel Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Özgür Engeloğlu - Kırıkkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Özlem Göktaş - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Rüya Karcı - Kırıkkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Sayın San - Sakarya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Seda Başar Yılmaz - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Seda Karakaş Geyik - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Semih Karacan - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Serkan Samut - Karadeniz Teknik Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Seyhat Bayrak Gezdim - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Suat Serhat Yılmaz - Kırıkkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Suzan Kantarcı Savaş - Kırklareli Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Süreyya Temelli - Trakya Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Şaban Kızılarslan - Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Şenol Emir - İstanbul Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Şeyda Ünver - Atatürk Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Taylan Taner Doğan - Kırıkkale Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Turgut Ün - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Verda Davasligil Atmaca - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Vildan Kistik - Marmara Üniversitesi / Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Yavuz Yıldırım - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi / Ekonometri Bölümü

ÖNSÖZ / PREFACE

Bilginin hızla çoğaldığı, verinin yaşamın her alanında belirleyici hale geldiği ve yapay zekânın bilimsel araştırmalara yeni ufuklar açtığı bir dönemde ekonometri, yöneylem araştırması ve istatistik disiplinlerinin önemi her zamankinden daha fazla hissedilmektedir.

Geleceği doğru anlayabilmenin ve yönetebilmenin yolu, veriyi yalnızca toplamak ve analiz etmekten değil, veriyi doğru yöntemlerle anlamlandırmak, değişkenler arasındaki ilişkileri ortaya koymak ve bilimsel bilgiye dönüştürmekten geçmektedir.

2026 yılı ekonometri bilimi açısından ayrıca özel bir anlam taşımaktadır. "Ekonometri: 100 Yıllık Bilimsel Yolculuk (1926-2026)" başlığı, ekonometri kavramının Ragnar Frisch tarafından 1926 yılında bilimsel literatürde sistematik biçimde kullanılmaya başlamasından günümüze uzanan yüz yıllık gelişim sürecini ifade etmektedir. Matematik ve istatistiği aynı bilimsel çatı altında buluşturan ekonometri, geçen bir asır boyunca ekonomik olayların ölçülmesi, modellenmesi, sınanması ve öngörülmesinde temel disiplinlerden biri haline gelmiştir. Bugün ise ekonometri büyük veri, makine öğrenmesi ve yapay zekâ ile bütünleşerek yeni bir döneme girmiştir. Dolayısıyla 1926'dan 2026'ya uzanan yüz yıllık yolculuk yalnızca geçmişin bir değerlendirmesi değil, aynı zamanda ekonometrinin geleceğine açılan yeni bir yoldur.

Bu anlamlı yılda gerçekleştirilen 23. Uluslararası Ekonometri, Yöneylem Araştırması ve İstatistik Sempozyumu'nda sunulan çalışmalar, ekonometrik yöntemlerden makine öğrenmesine, zaman serilerinden panel veri analizlerine, yapay zekâ uygulamalarından sürdürülebilirliğe, ekonomik ve sosyal sorunlardan karar verme ve optimizasyon yöntemlerine kadar geniş bir yelpazeyi kapsamıştır.

Bu kitap hem sempozyumda ortaya konulan bilimsel emeğin hem de ekonometrinin yüzyıllık bilimsel yolculuğunun 2026 yılındaki kalıcı belgesi niteliğindedir. Kitabın bilim dünyasına ve genç bilim insanlarına yeni ufuklar açmasını, ekonometri, yöneylem araştırması ve istatistik alanlarının gelişimine katkıda bulunmasını diliyorum.

Sempozyumun gerçekleştirilmesinde büyük emek veren Manisa Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ekonometri Bölüm Başkanı Prof. Dr. Sibel Selim'e, tüm Ekonometri Bölümü öğretim üyelerine ve yardımcılarına, Düzenleme Kurulu'na, Bilim Kurulu'na, oturum başkanlarına, davetli konuşmacılara, bildirileriyle sempozyuma katkıda bulunan bilim insanlarına, genç araştırmacılara ve organizasyona katkıda bulunan herkese içtenlikle teşekkür ediyorum.

Yüzyıllık bilimsel birikimden aldığımız güçle, ekonometrinin, yöneylem araştırmasının ve istatistiğin ikinci yüzyılının bilimin, verinin ve teknolojinin ışığında çok daha güçlü bir geleceğe ulaşacağına inanıyorum.

Prof. Dr. Münevver Turanlı

Eylül, 2026

İÇİNDEKİLER / TABLE OF CONTENTS

EDİTÖR / EDITOR i

YAYIN BİLGİLERİ / PUBLICATION DETAILS iii

DÜZENLEME KURULU / ORGANIZING COMMITTEE iv

DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD v

BİLİM KURULU / SCIENTIFIC BOARD vi

ÖNSÖZ / PREFACE xi

İmalat Sanayii Üretiminin Sistem Dinamiği Yaklaşımıyla Modellenmesi: Genişletilmiş Solow Modeli Çerçevesinde Bir Kavramsal Çerçeve 1
Abdulkadir Gürbüz, Yakup Turgut

Association Rule Mining in Higher Education: Unveiling E-Learning Readiness and Internet Usage Among Students 2
Agah Tuğrul Korucu, Hajar Farnoudkia, Nazlı Gülüm Mutlu

Türkiye'de Dış Ticaret Hadlerinin Ekonomik Büyüme Üzerindeki Etkisi: Fourier Bootstrap ARDL ve Asimetrik Nedensellik Analizi 3
Mehmet Aslan, Alaattin Kızıltan

Türkiye'de Geleneksel ve Dijital Dolarizasyonun Rejim-Bağımlı Etkileşimi: Mevduat Dolarizasyonu ve Stablecoin Dinamikleri (2018–2026) 4
Ali Cem Öztürk

Enerji ve Gıda Emtia Fiyat Şoklarının Türkiye Borsasına Volatilite Yayılımı: Çok Değişkenli GARCH Modellerinden Kanıtlar 5
Ali Kemal Çelik, Gürkan Çalmaşur

Common Factors In Conditional Dependence: A Copula-Based Analysis Of The Try-Usd Exchange Rate And Relative Prices With Relative Money Supply 6
Ali Samet Karataş, Kenan Lopcu, Hüseyin Güler, Mustafa Özer

İnsani Gelişme ile İklim Değişikliğine Uyum Performansı Arasındaki Nedensellik İlişkisi 7
Anıl Eralp, Şahika Gökmen

Küresel Riskler ve Petrol Fiyatı Dinamikleri 8
Atilla Gökçe

Finansal Zaman Serilerinde Uzun Dönemli İlişkilerin Analizinde Yeni Bir Yaklaşım: Doğrusal Dışılığı ve Normal Dağılmamayı Dikkate Alan Koentegrasyon Testi 9
Aycan Hepsağ

Fourier Fonksiyonlarını Temel Alan Yeni Bir Asimetrik Nedensellik Testi 10
Aycan Hepsağ

Enerji Piyasalarında Yapısal Kırılma Analizi: Bai–Perron (2003) ve Alternatif Algoritma Karşılaştırması 11
Aynur Pala

Yaşlanan Avrupa'da Ülkelerin Konumları: Demografik ve Sosyo-Ekonomik Göstergeler Temelinde Panel Gri İlişkisel Analiz ile Ülkelerin Sınıflandırılması 12
Ayşegül İşcanoğlu Çekiç, Yasemin Koldere Akın, Havva Gültekin

Yükseköğretim Kurumlarında Kalite Güvence Sistemi Performans Kriterlerinin Önceliklendirilmesi: Hipotetik Bir Çalışma 13
Neslihan Derin, Azize Demirhan, Fatma Zeren, Alptekin Ulutaş

Dijital Dönüşüm ve Kurumsal Kalitenin Ekonomik Büyüme Dinamikleri Üzerindeki Rolü: Türk Devletleri Teşkilatı Ülkelerinde Bootstrap Kantil Regresyon Analizi 14
Bayram Kayantaş, Lütfü Sizer

Tarımda Kadın İstihdamının Ekonomik Büyümeye Etkisi: Seçilmiş G-20 Ülkeleri İçin Panel Veri Analizinden Kanıtlar 15
Berat Harman

Jeopolitik Riskler ve BIST 100 Oynaklığı: GARCH-X ve GARCH-MIDAS Modellerine Dayalı Bir Analiz 16
Hoşeng Bülbül, Beste İnci

Yaşam Beklentisi ile Çevresel, Sağlık ve Ekonomik Göstergeler Arasındaki İlişkilerin Panel Kantil Nedensellik Yaklaşımıyla İncelenmesi 17
Beyda Demirci, Ferda Yerdelen Tatoğlu

Sürdürülebilir Turizm Algısının Şehir Yaşam Memnuniyetine Etkisi: Rize Örneği* 18
Abdurrahman Öksüz, Burcu Kartal

Volatilite Rejimlerinin Sınıflandırılmasında Makine Öğrenmesi Yöntemleri ile LSTM Modelinin Karşılaştırılması 19
Burcu Kocarık Gacar, Erdi Bayram

İzmir İlinde Orman Yangını Duyarlılığının Makine Öğrenmesi ve Veri Analizi ile Modellenmesi 20
Can Durmuş, Seren Özmehmet Taşan

Performance Assessment of np Control Charts Under Time-Truncated Life Tests for Some Lifetime Distributions 21
Canan Hamurkaroğlu, Nazan Danacıoğlu, Sümeyra Sezer Kaplan

Ortaokul Öğrencilerinin Fiziksel Performansının Sezgisel Bulanık Karar Verme ve Gri Kümeleme ile Değerlendirilmesi 22
Cansu Altan Koyuncu, Erdal Aydemir

Üniversite Eğitiminin Üç Yıl Olması Tartışmaları Çerçevesinde Öğrencilerin Üniversite Algısı Üzerine Bir Araştırma 23
İ. Esen Yıldırım, Ceren Camkıran, Halil Osman Erbek

Üniversite Öğrencilerinin Yapay Zekâ Kullanımına Yönelik Davranışsal Niyetini Etkileyen Faktörlerin Kısmi En Küçük Kareler Yapısal Eşitlik Modellemesi (PLS-SEM) Yaklaşımıyla İncelenmesi 24
Ceren Dirik Ayvaz

Sustainable Variable-Sized Cutting Stock Model in a Corrugated Box Manufacturing Company: A Chance-Constrained Fuzzy–Stochastic Programming Approach 25
Ceren Koçak, Aylin Yiğit, Sude Uzunlar, Kenan Tan, Kemal Subulan

Makine Öğrenmesi ile Kalite Kontrol: YOLOv10 Tabanlı Otomatik Görsel Muayene ve Fizibilite Analizi 26
Ceren Narin, Erdal Aydemir

Türkiye'de Doğurganlık Hızının Demografik ve Ekonomik Belirleyicilerinin Panel Veri Analizi ile İncelenmesi 27
Çetin Görür, Sinem Soyhan, Yıldırım Demir, M.S. Talha Arslan

Türkiye'de Gençlerde NEET Statüsü ve Yoksulluğun Belirleyicileri: İki Değişkenli Probit Modeli Analizi 28
Seda Şengül, Çiler Sigeze

NEET Olmanın Fiziksel ve Mental Sağlık Üzerindeki Etkileri 29
Salih Çam, Çiler Sigeze Güney

Sürdürülebilir Yönetimin Tutumsal Temelleri: Yöneticilerin Çok Boyutlu Sürdürülebilirlik Tutumlarının Analizi – Aydın İli Örneği 30
D. Özgün Sarıoğlu, Hayri Kemiksizoğlu

Karar Sınırı Tabanlı Sınıflandırma Sistemlerinde Ölçüm Hassasiyetinin ve Veri Varyansının Monte Carlo Simülasyonu ile Analizi 31
Damla Özyürek, Aslı Suner

2026 Ekonomik Özgürlük Endeksi Kapsamında Ülkelerin Bütünleşik Çok Kriterli Karar Verme Yaklaşımıyla Değerlendirilmesi 32
Damla Yalçıner Çal

Avrupa Birliği Ülkeleri ve Türkiye'nin Yaşam Kalitesi Açısından Kümelenmesi: CRITIC–PAM Yaklaşımı 33
Damla Yalçıner Çal

Türkiye'de Reel Efektif Döviz Kuru Balonlarının Beklenti Temelli Dinamiği: Karma Nedensel-Nedensel Olmayan (MAR) Model Yaklaşımı 34
Damlanur İlhan, Savaş Gayaker

Kadınların Karar Alma Gücü ve Eğitim Düzeyinin Doğurganlık Üzerindeki Etkisi: Poisson Regresyon Yaklaşımı 35
Derya Bilgin

Enerji Yoksulluğunun Sağlık Kırılganlığı Üzerindeki Etkisi: Türkiye İçin Araç Değişken Yaklaşımı 36
Dilara Küçüktanış, Seda Şengül

Gelir Eşiğine Bağlı Sosyal Yardımın Hanehalkı Tüketimine Etkisi: Regresyon Süreksizliği Analizi 37
Dilara Küçüktanış, Halil İbrahim Keskin

Açıklanabilir Yapay Zekâ ile Ülkelerin Mutluluk Düzeyinin Tahmini: Makine Öğrenmesi ve SHAP Analizi 38
Dilayla Bayyurt

Çevresel Kuznets Eğrisi ile Ekolojik Ayak İzi Üzerine Bir Uygulama: Avrupa Birliği Ve Türkiye' den Kanıtlar 39
Dilek Nesrin Konaklı, Mehmet Özmen

Analysis of Sustainability Reporting and Environmental Management Maturity Levels of Large-Scale Container Ports Operating in Türkiye 40
Durcan Özgün Sarıoğlu

A Comparison of the Performance of Machine Learning and Conventional Statistical Approaches in Credit Risk Classification 41
Ece Özgören Ünlü, Elif Yıldırım, Cengiz Gazeloğlu, İbrahim Arda Çankaya

Çok Etiketli Sınıflandırma Problemlerinde Kullanılan Yöntemlerin Performanslarının Karşılaştırmalı Analizi 42
Elif Çaldağ, Nimet Yapıcı Pehlivan

Türkiye'de Ekonometri Mezunlarının İstihdam Durumu ve İşgücü Piyasasına Geçişi: CHAID ve Rasgele Orman Temelli Bir İnceleme 43
Hulki Karagüllüoğlu, Aylin Pekcan, Elvan Hayat

Doğal Gaz Fiyatları ve Küresel Risk Algısının Brent Petrol Fiyatı Oynaklığı Üzerindeki Etkisi: GARCH-X Modeli ile Bir Analiz 44
Emre Ürkmez

Enflasyon Değişimleri ve BIST100 Getiri Oynaklığı: GARCH-MIDAS Analizi 45
Emre Ürkmez

Elektrikli Araç Edinme Niyetinin Belirleyicileri: Türkiye İçin Çok Düzeyli Frekansçı Ve Bayesyen Modellerle Karşılaştırılmalı Bir Analiz 46
Erdem Söyler, Veli Durmuşoğlu

Elektrikli Araç Edinme Niyetinin Belirleyicileri: Türkiye İçin Mekânsal Ekonometrik Bir Araştırma 47
Erdem Söyler, Kadir Y. Eryiğit

Yardım Lojistiğinde Yapay Zekâ Destekli Ağ Optimizasyonu Alanında Araştırma 48
Erdem Yıldırım, Mahmut Sayar

Enflasyon Beklentileri, Faiz Ve Kur Belirsizliğinin Enflasyon Üzerindeki Rejime-Bağlı Etkileri: Türkiye İçin Markov Rejim-Değişim Modeli 49
Erkan Ağaslan, Hasan Türe

Aşırı Değerleme Ve Hisse Senedi Fiyat Çöküş Riski: Borsa İstanbul'da Firma-Özgü Getirilerin Rolü Üzerine Panel Veri Analizi 50
Bade Ekim Kocaman, Hasan Türe, Erkan Ağaslan

Altı Sigma İyileştirme Aracı Olarak Deney Tasarımı İle Çelik Bir Parçanın Yüzey Pürüzlülüğünün İyileştirilmesi 51
Erkan Işığıçok, İremnur Güler

Algılanan Dijital Ekran Bağımlılığı Düzeyinin Demografik ve Davranışsal Belirleyicileri 52
Erkan Oktay, Kübranur Çebi Karaaslan, Esra Ümmühan Yeşilyurt

Dijitalleşme Kamu ve Özel Sağlık Harcamalarını Etkiliyor mu? BRICS-T Ülkeleri İçin Yapısal Kırılmalı Panel SUR Analizi 53
Esra Topaloğlı, Çiğdem Demir Toker

Detecting Financial Fraud in İllicit Bitcoin Transactions via Graph-Based Deep Learning 54
Ezgi Demir

Bileşik Göstergelerde Telafi Parametresi Seçimi: AB-Sosyal İlerleme Endeksi Uygulaması 55
Ayça Özekin, Fadime Aksoy

Temporal Fusion Transformer ile Türkiye Konut Fiyat Endeksi Tahmini: Değişken Önemi Analizi 56
Mehmet Sandal, Fatih Çemrek

Machine Learning and Deep Learning Approaches in Financial Market Forecasting 57
Fatma Selen Madenoğlu

Çok Boyutlu Heterojen Panel Veri Modellerinde Mekânsal Bağımlılığın Modellenmesi 58
Ferda Yerdelen Tatoğlu, Özlem Göktaş

Video Oyunu Endüstrisinde Takım Büyüklüğü ile Benzersiz İş Rolleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 59
Fethi Aslan

Yapısal Kırılmalı Birim Kök Testlerinde Yapısal Kırılma Katsayılarına İlişkin Kritik Değerlerin Elde Edilmesi 60
Fikriye Ceren Bostancı, Selçuk Koç

Kantil Regresyonda Yarım Asırlık Gelişim: Teori, Yöntem ve Uygulama 61
Fulden Kömüryakan

Türkiye'de Makroekonomik Göstergelerin Reel Kesim Güveni Üzerindeki Etkisi: QARDL Analizi 62
Fulya Gezer

Türkiye Bankacılık Sektöründe Etkin Piyasalar Hipotezinin Sınanması: Kesirli Frekanslı Fourier-Sollis (FFSOLLIS) Testinden Kanıtlar 63
Gizem Varol

Karesel Olumsallık Tablolarında Quasi Local Odds Symmetry Modelinden Sapma Ölçüsü 64
Gökçen Altun

Küresel Yolsuzluk Kontrolü: Karşılaştırmalı Bir Analiz 65
Gökhan Konat, Oktay Kızılkaya, Ahmet Koncak

Türkiye'de Ek İşte Çalışma Kararı ve Çalışma Süresinin Belirleyicileri: İki Parçalı Model Yaklaşımı 66
Gökhan Özkubat, Cansu Bahçeci, S. Cansu Özkubat

Mapping the Emerging Application Areas of Enterprise Resource Planning (ERP) in Organizational Context: Systematic Review and Bibliometric Analysis Based Approach 67
Gözde Demet, Seren Özmehmet Taşan

UNICEF Çocuk Göstergelerine Göre Türkiye'nin Avrupa Birliği Ülkeleri Arasındaki Konumu: Karşılaştırmalı Bir Analiz 68
Gülsüm Merve Gökçin

Jeopolitik Riskin Savunma Harcamaları Üzerindeki Etkisi: Yeni Sanayileşen Ülkeler Üzerine Panel Veri Analizi 69
Hakan Öndes, Özlem Ayvaz Kızılgöl

E7 Ülkelerinin Yapay Zekâ Kapasitesini Destekleyen Finansal, Teknolojik ve Dijital Göstergeler Açısından Çok Kriterli Karar Verme Yöntemleri ile Değerlendirilmesi 70
Hande Eren, Esra Aksoy Erzurumlu

Sürdürülebilir Refahın Haritalanması: Temel Bileşenler Analizi ve Kümeleme Analizi ile Çok Boyutlu Bir Ülke Tipolojisi 71
Hande Kandur Arslan

Yumuşak Yapısal Değişim İçeren Heterojen Durağan Olmayan Paneller: Fourier ile Genişletilmiş Ortak Korelasyonlu Etkiler Tahmincisi 72
Hasraddin Guliyev

Kredi Kartı Dolandırıcılığı Tespitinde Makine Öğrenmesi, Derin Öğrenme ve Hibrit Mimarilerin Karşılaştırmalı Analizi 73
Hatice Kübra Uğur, Sevda Gürsakal

Türkiye'de Bölgesel Gelir Farklılıklarının Belirleyicileri: Momentler Kantil Regresyon Yaklaşımı 74
Hüseyin Ünal

Döviz Kuru Şokları Konut Piyasasına Hangi Frekansta Yansıyor? Türkiye için Dalgacık Tabanlı Zaman-Frekans Analizi 75
İbrahim Sezer Belliler

Enflasyon–Konut Fiyatı Nedenselliği Ölçekten Ölçeğe Değişiyor mu? Türkiye İçin Dalgacık Tabanlı Bir İnceleme 76
İbrahim Sezer Belliler

Kadınların İşgücüne Katılımında Türdeş Olmayan Etkiler: Türkiye Üzerine Mikro Veri Analizi 77
Ali Kemal Çelik, İkram Yusuf Yarbaşı

Türkiye'de Petrol Fiyatları ve Hisse Senedi Getirileri Arasındaki Bağlantılılık: Quantile VAR Modelinden Bulgular 78
Kadir Karagöz, Gökhan Konat

Okun Kanunu BRICS-T Ülkelerinde Geçerli mi? NARDL Analizinden Bulgular 79
Kadir Karagöz, Lütfü Sizer

OECD Ülkelerinde İstihdam Göstergelerinin Yaşam Değerlendirmeleri Üzerindeki Etkisi: S ve MM Tahmincileri 80
K. Hilal Topal

Küresel Açlık İndeksinin Faktör Analizi ile Yeniden Değerlendirilmesi: Veri-Temelli Ağırlıklandırma ve Karşılaştırmalı Bir İnceleme 81
Kevser Tüter Şahinoğlu, Suzan Kantarcı Savaş

K-En Yakın Komşu Algoritmasında Hiperparametre Optimizasyonunun Sınıflandırma Performansına Etkisi: Borsa İstanbul Üzerine Bir Uygulama 82
Kübra Akıllı, Nurgül Akın, Onur Çiftçi

Pandemi Sonrasında Uzun Randevu Bekleme Süresine Bağlı Sağlık Hizmeti Alamamada Kronik Hastalık Eşitsizliği: Türkiye Sağlık Araştırması, 2014–2025 83
Kübra Coşar

Makroekonomik Şoklar Altında Finansal Piyasa Rejimlerinin Karşılaştırmalı Analizi: HMM, Markov Switching ve TICC Yaklaşımları 84
Kübra Karadağ, Mehmet Kenan Terzioğlu

Türkiye'de Konut Kredi Hacmini Etkileyen Faktörlerin Kuantil Ardl Modeli ile İncelenmesi 85
Kübra Yılmaz

Çok Kriterli Karar Vermede Paydaş Güvenirliliği Temelli İki Katmanlı Karar Modeli 86
Mehmet Akif Aksoy, İpek Deveci Kocakoç

Which Prices Carry the Adjustment? Cross-Item Evidence from Web-Tüfe Daily Turkish Price Panel 87
Mehmet Sami Boz

Dijitalleşme ve Döngüsel Ekonominin Materyal Ayak İzi Üzerindeki Etkisi: Seçili Avrupa Birliği Ülkelerinden Kanıtlar 88
Merve Esra Gülcemal

Yapay Zekâ ve Elektronik Atık İlişkisinin Tweedie Dağılımı Perspektifinden İncelenmesi 89
Merve Esra Gülcemal

Türkiye'de Fisher Hipotezinin Geçerliliği: Kantil Eşbütünleşme Analizi 90
Mervenur Akgün, Yeliz Yalçın, Furkan Emirmahmutoğlu

Makine Öğrenmesi Tabanlı Özellik Önemleri ile Objektif MCDM Ağırlıklarının Adaptif Hibrit Bir Yaklaşımla Değerlendirilmesi: Türkiye Makroekonomik Göstergeleri Üzerine Bir Uygulama 91
Mesliha Gezen Uçar

Kadın İstihdamı ve Doğurganlık Arasındaki İlişki: Avrupa Refah Rejimleri ve Türkiye İçin Panel Veri Analizi 92
Gülşen Sayın, Fatma Zeren, Miraç Eren

Çevresel Olarak Genişletilmiş Girdi-Çıktı (EEIO) Modeli ile Avrupa Hane Halkı Karbon Ayak İzinin Sektörel Ayrıştırması 93
Ali Özkan, Murat Atan

Yöneylem Araştırması Süreçlerinde Büyük Dil Modellerinin Kullanımı: Matematiksel Modelleme, Kod Üretimi ve Güvenilirlik Üzerine Deneysel Bir İnceleme 94
Faruk Karaman, Murat Atan

Bitcoin Blokzinciri'nin Çevresel Etkilerinin Modellenmesi 95
Mustafa Şen, Rabia Ece Omay

Makine Öğrenmesi Tabanlı Bütünleşik Talep Tahmini ve Karar Destek Sistemi: Bir Dağıtım İşletmesinde Uygulama 96
Mümin Emre Şenol

Türkiye'de Göreli Yoksulluğun Belirleyicileri: 2018 ve 2024 Hanehalkı Bütçe Anketi Verileri Üzerine Bir Uygulama 97
Naime İrem Duran

Comparative Spectral Analysis of the Cyclical Behavior of USD/TRY and AZN/TRY Exchange Rates 98
Nazrin Burjaliyeva

Yapay Zekâ Yaşamla Buluşuyor: Biyolojiyi Okumaktan Biyolojik Dünya Modelleri Oluşturmaya 99
Necmi Gürsakal, Sadullah Çelik

Avrupa Birliği Ülkelerinde Kaynak Verimliliğinin Mekânsal Analizi 100
Neşe Aral

Does Energy Transition Insulate the Economy from Oil Price Shocks? Nonlinear Evidence from Türkiye 101
Nijat Gasım, Melek KIDEMLI, Baki Ozsolak

Global Tedarik Ağlarında Ara Girdi Kaynaklarının Yoğunlaşması ve İmalat Performansı Üzerine Ampirik Bir Değerlendirme 102
Oğuz Emre Balkar

Küresel Tedarik Zincirlerinde Denizcilik Bağlantısallığı ve İhracat Çeşitlendirmesi İlişkisi: Kıyı Ekonomilerinden Kanıtlar 103
Oğuz Emre Balkar

Gig Ekonomisinin Kavramsal Dönüşümü: BERTopic ve Dinamik Konu Modelleme Analizi 104
Onur Barca, Nuran Bayram Arlı

Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'de NEET Oranlarının Makroekonomik Bağlantı Profilleri: Ağ Analizi ve Bulanık Kümeleme Yaklaşımı 105
Onur Sahabi, Selay Giray Yakut, Ahmet Mete Çilingirtürk

An Optimization Model for Drone Base Station Location in Post-Disaster Communications 106
Osman Tufan, Hakan Altunay

Türkiye'de Cari Açığın Sürdürülebilirliği: Birim Kök ve Dönemler Arası Bütçe Kısıtı Yaklaşımlarının Karşılaştırmalı Analizi 107
Ömer Doru

Bölgesel ESG Hisse Senedi Piyasaları ve Küresel Makro-Finansal Faktörler Arasındaki Asimetrik Bağlantılılık: TVP-VAR Yaklaşımı 108
Özge Özbek, Mehmet Çınar

Türkiye'de Kredi Riski ve Ekonomik Belirsizliğin İş Dünyası Güveni Üzerindeki Etkisi: Ortogonalleştirme Kullanılarak Yapılan ARDL Sınır Testi 109
Özgür Engeloğlu

Doğu ve Batı'da Yetişen Gençlerin Üniversite Eğitimi Sonrası Kariyer Yolculuklarının Araştırılması: Bölgesel Kariyer Adaptasyonu Ölçeği 110
Özlem Yeter, Serpil Aydın

OECD Ülkelerinde Dijital Dönüşüm ve Beşerî Sermayenin İşgücü Verimliliğine Etkisi: Panel Veri Analizi .. 111
Özlem Zeybek Tekin

Çift Frekanslı Fourier Kantil Yeni Bir Birim Kök Testi Önerisi 112
Öznur Özgür

Analysis of Countries' Cybersecurity Performance Using Machine Learning 113
Tuba Koç, Pelin Akın

Explaining Food Security in OECD Countries: An Explainable Machine Learning Approach 114
Pelin Akın, Tuba Koç

Integrating STL–Optimized Theta Method into the Logo Netsis ERP Forecasting Module: A Comparative Application to Construction Equipment Sales 115
Pınar Bayraktar, Delta Beril Demir, Alper Saltabaş, Kemal Subulan

A Multi-Objective Optimization-Driven Web-Based Decision Support System for Sustainable University Exam Timetabling: An Application to the DEU Industrial Engineering Department 116
Reyhan Miray Durdu, Öznur Seren Tan, Kenan Tan, Kemal Subulan

Haber Verilerine Dayalı Yeni Önerilen Bir Gerilim Endeksi ve BIST 100 Üzerindeki Etkileri 117
Burak Kılıçarslan, Samet Akkurt, Anıl Yiğit Dündar, Oğuz Akpınar, Funda İşçioğlu

Yapısal Petrol Şoklarının Türkiye'de Sektörel Güven Endekslerine Etkisi: Kantil Yerel Projeksiyon Bulguları 118
Sena Nur Gemicioğlu, Savaş Gayaker

Göçmen İşçilerin Havale Gönderme Sıklığının Aile Refahı Üzerindeki Etkisi 119
Serkan Kardeş, Abdulkerim Karaaslan

MANİSA
CELAL BAYAR
ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ
BİLİMLER FAKÜLTESİ

17 - 19 Eylül 2026

Prof. Ümit Doğay Arınç
Kültür Merkezi

eyi2026-iibf.mcbu.edu.tr
eyi2026-iibf.mcbu.edu.tr/en